

Aslıhan TAŞER

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Mali Hukuk Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**VERGİ
YARGILAMASINDA
EHLİYET**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM VERGİ DAVALARININ HUKUKİ NİTELİĞİ

1. Vergi Davası Kavramı.....	5
2. Vergi Davasının Hukuki Niteliği	7
2.1. İptal Davası Görüşü.....	7
2.2. Tam Yargı Davası Görüşü.....	9
2.3. Kendine Özgü Dava Görüşü.....	11
2.4. Karma Nitelikli Dava Görüşü.....	12
2.4.1. İptal Davası Niteliğini Esas Tutan Görüş.....	13
2.4.2. Tam Yargı Davası Niteliğini Esas Tutan Görüş.....	15
2.4.3. Değerlendirme.....	15

İKİNCİ BÖLÜM VERGİ YARGILAMASINDA OBJEKTİF DAVA EHLİYETİ

1. Ehliyet Kavramı.....	32
2. Objektif Dava Ehliyeti.....	36
2.1. Taraf Ehliyeti.....	36

2.1.1. Taraf ve Taraf Ehliyeti Kavramı.....	36
2.1.1.1. Taraf Kavramı.....	36
2.1.2. Taraf Ehliyeti Kavramı.....	37
2.1.2.1. Gerçek Kişilerin Taraf Ehliyeti.....	37
2.1.2.1.1. Genel Olarak	37
2.1.2.1.2. Ölmüş Kişi Adına Dava Açılması veya Dava Açıldıktan Sonra Taraplardan Birinin Ölmesi	40
2.1.2.2. Tüzel Kişilerin Taraf Ehliyeti.....	44
2.1.2.2.1. Genel Olarak.....	44
2.1.2.2.2. Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Taraf Ehliyeti.....	45
2.1.2.2.3. Kamu Tüzel Kişilerinin Taraf Ehliyeti	49
2.1.2.2.3.1. İl Özel İdareleri	56
2.1.2.2.3.2. Belediyeler	57
2.1.2.2.3.3. Köyler.....	58
2.1.2.2.4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin Taraf Ehliyeti.....	59
2.1.2.2.4.1. Ticaret Odaları.....	61
2.1.2.2.4.2. Ziraat Odaları.....	61
2.1.3. Tüzel Kişiliği Bulunmayan Toplulukların Taraf Ehliyeti.....	62
2.1.3.1. Tüzel Kişiliği Bulunmayan Topluluklar	63
2.1.3.1.1. Adi Ortaklığın Taraf Ehliyeti.....	63
2.1.3.1.2. İş Ortaklığının (Joint Venture) Taraf Ehliyeti	66
2.1.3.1.3. Menkul Kıymetler Yatırım Fonları.....	68
2.1.3.1.4. Cemaatler.....	68
2.1.3.1.5. Miras Şirketlerinin Taraf Ehliyeti.....	69
2.1.3.1.6. İflas Masasının Taraf Ehliyeti.....	71
2.1.3.1.7. Mahalle Muhtarlığının Taraf Ehliyeti.....	73
2.1.3.1.8. Vergi Dairesinin Taraf Ehliyeti.....	74
2.1.4. Taraf Ehliyetinin Kaybı.....	79
2.2. Dava Ehliyeti.....	80
2.2.1. Dava Ehliyeti Kavramı.....	80
2.2.1.1. Gerçek Kişilerin Dava Ehliyeti.....	80
2.2.1.1.1. Tam Ehliyetlilerin Dava Ehliyeti.....	81

2.2.1.1.2. Sınırlı Ehliyetsiz ve Sınırlı Ehliyetlilerin Dava Ehliyeti.....	82
2.2.1.1.3. Tam Ehliyetsizlerin Dava Ehliyeti.....	87
2.2.1.1.4. Dava Sırasında Ehliyetin Sınırlanması	89
2.2.1.2. Tüzel Kişilerin Dava Ehliyeti	90
2.2.1.2.1. Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Dava Ehliyeti.....	90
2.2.1.2.1.1. Kar Amacı Gütmeyen Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Dava Ehliyeti	91
2.2.1.2.1.1.1. Derneklerin Dava Ehliyeti	91
2.2.1.2.1.1.2. Vakıfların Dava Ehliyeti.....	95
2.2.1.2.1.1.3. Sendikaların Dava Ehliyeti.....	98
2.2.1.2.1.2. Kar Amacı Güden Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Dava Ehliyeti	103
2.2.1.2.1.2.1. Ticaret Şirketlerinin Dava Ehliyeti.....	103
2.2.1.2.1.2.1.1. Şahıs Şirketleri	104
1.1.1.2.1.2.1.1.1. Kollektif Şirketlerin Dava Ehliyeti.....	104
1.1.1.2.1.2.1.1.2. Adi Komandit Şirketlerin Dava Ehliyeti.....	107
2.2.1.2.1.2.1.2. Sermaye Şirketleri.....	109
1.1.1.2.1.2.1.2.1. Anonim Şirketlerin Dava Ehliyeti.....	109
1.1.1.2.1.2.1.2.2. Limited Şirketlerin Dava Ehliyeti.....	113
1.1.1.2.1.2.1.2.3. Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirketin Dava Ehliyeti.....	115
1.1.1.2.1.2.1.2.4. Menkul Kıymetler Yatırım Fonunun Dava Ehliyeti.....	116
1.1.1.2.1.2.1.2.5. Kooperatif Şirketlerinin Dava Ehliyeti.....	116
2.2.1.2.2. Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Dava Ehliyetinde Değişiklikler.....	118
2.2.1.2.2.1. Tüzel Kişiliğin Sona Ermesi	118
2.2.1.2.2.2. Tüzel Kişiliğin Tasfiyeye Girmesi	120
2.2.1.2.3. Kamu Tüzel Kişilerinin Dava Ehliyeti.....	125
2.2.1.2.3.1. Kamu Tüzel Kişiliği Olan İdareler	125

2.2.1.2.3.2. Kamu Tüzel Kişiliği Olmayan İdareler.....	130
2.2.1.2.3.3. Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarının Dava Ehliyeti	134
2.2.1.2.3.4. .Kamu Tüzel Kişiliğinin Niteliğinde Değişiklik Olması ve Kamu Tüzel Kişiliğinin Sona Ermesi	135
2.2.1.3. Tüzel Kişiliği Bulunmayan Diğer Toplulukların Dava Ehliyeti.....	136
2.2.1.4. Dava Ehliyeti Açısından Özel Durumlar	136
2.2.1.4.1. Müdahilin Dava Açma Ehliyeti	136
2.2.1.4.1.1. Fer'i Müdahale	139
2.2.1.4.1.2. Asli Müdahale.....	144

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ YARGILAMASINDA SUBJEKTİF DAVA EHLİYETİ

1. Genel Olarak	147
1.1. İptal Davalarında Subjektif Dava Ehliyeti.....	148
1.1.1. Genel Olarak.....	148
1.1.2. Menfaat Kavramı	151
1.1.2.1. Menfaatin Meşru Olması	157
1.1.2.2. Menfaatin Kişisel Olması	158
1.1.2.3. Menfaatin Güncel Olması	162
1.2. Tam Yargı Davalarında Subjektif Dava Ehliyeti.....	165
1.2.1. Genel Olarak	165
1.2.2. Hak İhlali.....	165
1.3. Vergi Usul Kanunu Kapsamında Subjektif Dava Ehliyeti.....	167
1.3.1. Genel Olarak	167
1.3.2. Bireysel İşlemlerde Subjektif Dava Ehliyeti	168
1.3.2.1. Yükümlülerin Dava Ehliyeti.....	168
1.3.2.2. Sorumluların Dava Ehliyeti	169
1.3.2.3. Fiili Yükümlülerin Dava Ehliyeti	174

1.3.2.4. Üçüncü Kişi Ödevlilerin Dava Ehliyeti(Vergisel Sorumluluk).....	175
1.4. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Subjektif Dava Ehliyeti.....	176
1.4.1. İhtiyati Haciz.....	177
1.4.2. Ödeme Emri.....	178
1.4.3. Haciz	178
1.4.4. Tecil.....	179
2. Husumet.....	179

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KANUN YOLLARINDA EHLİYET

1. Olağan Kanun Yolları.....	186
1.1. İstinaf ve Temyiz Yolunda Ehliyet.....	186
2. Olağanüstü Kanun Yolları	188
2.1. Kanun Yararına Temyiz Yolunda Ehliyet	188
2.2. Yargılamanın Yenilenmesi Yolunda Ehliyet	189
3. Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Yolunda Ehliyet	190
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Yolunda Ehliyet	193
SONUÇ	195
KAYNAKÇA	201